

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie rassenbijsluiters

Golden Retriever

De Golden Retriever is populair vanwege zijn enthousiaste, intelligente en doorgaans vriendelijke aard. Het zijn relatief gemakkelijk trainbare honden die goed in een gezin kunnen passen. Ze hebben vrij veel beweging nodig. De Golden Retriever is op zijn plaats bij een actieve eigenaar die de hond zowel lichamelijk als geestelijk genoeg te doen geeft.

Kies het juiste ras voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de Golden Retriever het ras is dat u zoekt.

Lees ook de huisdierenbijsluiter Hond op www.licg.nl voor alle benodigde basisinformatie over honden.

Algemeen

De Golden Retriever is van oorsprong gefokt om te helpen bij de jacht. 'Goldens' zijn tegenwoordig erg populair als gezins- en showhond, en daarnaast nog steeds geschikt als jachthond. Vanwege hun intelligentie en vriendelijke aard worden ze ook gebruikt als blindengeleidehond of hulphond. Het zijn honden die graag apporteren, zowel op het land als in het water. Het ras wordt ingedeeld bij rasgroep 8: 'Retrievers, Spaniëls en Waterhonden'. De Golden Retriever wordt gemiddeld twaalf jaar oud.

Uiterlijk

De Golden Retriever is stevig gebouwde hond met goede verhoudingen. De rug is recht, de staart wordt op rughoogte gedragen en is net lang genoeg om de hak te bereiken. De schedel is vrij breed en even lang als de voorsnuit. De oren hangen.

De vacht is vlak of golvend met langere haren bij hals, buik, poten en staart en een dichte, waterbestendige ondervacht. Golden Retrievers zijn er in tinten van goud tot roomkleur. Rood en mahoniekleur zijn niet toegestaan. Enkele witte haren op de borst worden geaccepteerd. Golden Retrievers hebben bij voorkeur een zwarte neus. De ogen zijn donkerbruin.

De schofthoogte (schouderhoogte) van reuen is 56 tot 61 centimeter. Teven zijn iets kleiner, met een schofthoogte van 51 tot 56 centimeter.

De volledige rasstandaard kunt u vinden bij de rasverenigingen. Op de website van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland staan alle bij hen aangesloten rasverenigingen genoemd.

Karakter

De Golden Retriever is een zachtaardige, intelligente en energieke hond met een groot uithoudingsvermogen. Goldens zijn doorgaans gemakkelijk op te voeren maar kunnen ook eigenwijs zijn. Ze zijn gevoelig voor stemverheffing en houden van aandacht. Sommige Golden Retrievers hebben aanleg om hun voer te verdedigen.

Golden Retrievers zijn echte apporteurs, ze hebben graag iets in hun bek om te dragen. Ze zijn vrijwel allemaal dol op zwemmen.

Golden retrievers zijn doorgaans vriendelijk of neutraal naar onbekenden, en ook met andere honden kunnen ze vaak goed overweg. Als ze goed gesocialiseerd zijn kunnen ze prima met andere huisdieren leren samenleven.

De Golden Retriever gaat meestal goed om met kinderen en is erg tolerant. Uiteraard mag men ook deze hond nooit alleen laten met kleine kinderen! Let ook op dat de kinderen respectvol met de hond omgaan, ondanks dat deze veel toelaat.

Er zijn verschillende foklijnen ontstaan door selectie op jachtprestaties of juist op showhonden. Golden Retrievers uit werklijnen zijn echte jachthonden die niet geschikt zijn om alleen als gezelschapshond in huis te leven.

Verzorging

Golden Retrievers hebben een vacht waar gemakkelijk modder en vuil in blijft hangen. Regelmatige vachtverzorging is dus nodig. Kam de plaatsen waar de vacht lang is goed door om klitten te voorkomen. Knip een overmaat aan haren tussen de voetzolen weg. Ook teveel haar in en rondom de gehoorgang moet worden weggehaald. U kunt de hond tweemaal per jaar laten trimmen. Als uw Golden Retriever heeft gezwommen in vies of zout water kunt u hem met schoon water afspoelen of, indien nodig, wassen met speciale hondenshampoo.

De Golden Retriever heeft aanleg om dik te worden, houd zijn gewicht goed in de gaten want een dikke hond heeft meer kans op gewrichtsaandoeningen.

Beweging en activiteiten

Golden Retrievers hebben vrij veel beweging nodig. Ze moeten dagelijks los van de lijn kunnen rennen en spelen. Pas bij jonge honden wel op dat ze niet te lang achter elkaar rennen, wild spelen of ballen apporteren, dit geeft een te grote belasting van de gewrichten. Zwemmen vindt bijna elke Golden Retriever geweldig en het is goed voor de spieropbouw. Ook lopen naast de fiets is een goede lichaamsbeweging voor de Golden, maar natuurlijk moet u dit niet doen als het buiten erg warm is.

Golden Retrievers doen graag iets samen met de baas. Zorg ervoor dat ze ook hun hersens moeten gebruiken.

Golden Retrievers zijn erg geschikt om gehoorzaamheidstraining, behendigheid, doggydance en natuurlijk speuren, apporteren of complete jachttraining mee te doen. Ze houden ook van flinke einden wandelen.

Socialisatie en opvoeding

De Golden Retriever pup moet goed gesocialiseerd worden. Ze zijn vaak enthousiast naar mensen, maar hebben soms ook de neiging om erg onderdanig te reageren op mensen en honden. Als ze op een leuke, rustige manier met hen kennis kunnen maken zal dit vanzelf bijtrekken.

Bij de opvoeding is het belangrijk dat u rustig en vriendelijk, maar ook consequent blijft. Verwacht niet te snel dat de hond helemaal gehoorzaam is en zijn oefeningen perfect uitvoert. Golden Retrievers blijven lang speels, als u hen op te jonge leeftijd teveel onder druk zet, verliezen ze hun enthousiasme.

Een jonge Golden is vaak onstuimig. Leer de pup dat hij niet tegen mensen op mag springen. Ook is het verstandig hem te leren dat hij niet zonder toestemming in elk slootje mag duiken. Een volwassen Golden Retriever is sterk, leer hem daarom ook om netjes aan de lijn te lopen zonder trekken.

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Bij elk ras kunnen erfelijke aandoeningen voorkomen. Volgens recent onderzoek van Universiteit Utrecht zijn voor de Nederlandse populatie Golden Retrievers de belangrijkste erfelijke aandoeningen:

- Elleboogdysplasie (ED)
- Heupdysplasie (HD)
- Mastocytoom
- Melanoom
- Maligne lymfoom
- Weke delen sarcoom

Elleboogdysplasie (ED) is een verzamelnaam van (voornamelijk) erfelijke afwijkingen in de ontwikkeling van het ellebooggewricht. Vormen van ED zijn:

- los processus anconeus (LPA) / - los processus coronoïdeus (LPC): hierbij ligt een stukje bot van de ellepijp los in het gewricht
- osteocondrosis dissecans van de mediale humeruscondyl (OCD): afwijking in het gewrichtskraakbeen van de bovenarm
- incongruentie van het gewrichtsvlak van radius en ulna met de humerus: de drie botten in het ellebooggewricht (spaakbeen, ellepijp en bovenarm) sluiten niet goed op elkaar aan in het gewricht.

Deze vormen kunnen apart of samen voorkomen en elkaar beïnvloeden. Symptomen zijn pijn en kreupelheid aan één of beide voorpoten. Deze treden al op vanaf een leeftijd van rond 6 maanden. Later ontstaat ook artrose (gewrichtsslijtage).

Heupdysplasie (HD) is een afwijkende ontwikkeling van het heupgewricht waardoor de heupkop niet goed in de heupkom past. Dit veroorzaakt schade in het gewricht. De aandoening heeft een erfelijke basis en wordt beïnvloed door omgevingsfactoren, zoals een hoge groeisnelheid en overbelasting door verkeerd of teveel bewegen of overgewicht. Jonge dieren met heupdysplasie vertonen een afwijkende gang, plotselinge pijnlijkheid in de achterpoten en heup en verminderde activiteit vanwege de pijn. Vaak zijn de achterpoten en heupen minder sterk bespierd. Oudere dieren vertonen verschijnselen die passen bij artrose (gewrichtsslijtage), zoals startkreupelheid, moeilijk opstaan en pijnlijkheid na zware inspanning.

Het is belangrijk om een jonge hond die nog niet uitgegroeid is niet te wild te laten spelen, niet achter ballen aan te laten rennen of andere activiteiten te laten doen die de gewrichten zwaar belasten. Geef uw hond een goede kwaliteit voeding zodat botten en spieren goed worden opgebouwd.

Een mastocytoom is een tumor van mastcellen. Mastcellen spelen een rol bij de afweer en bij allergische reacties. Mastceltumoren komen voor als bultjes op of onder de huid, maar kunnen zich ook verspreiden naar onder andere de milt, lever, maagdarmsstelsel en beenmerg. Hoewel men vermoedt dat erfelijkheid een rol speelt is de exacte manier van overerving nog onbekend.

Een melanoom is een kwaadaardige tumor van de cellen die pigment aanmaken. Deze komen vooral voor in de huid en slijmvliezen. Daarom worden melanomen gezien op de huid of in de bek, vaak als donkere tot zwarte woekeringen. Ze kunnen echter ook kleurloos zijn. Melanomen worden echter ook gevonden in bijvoorbeeld het oog. Melanomen zaaien vaak al snel uit naar andere delen van het lichaam.

Een maligne lymfoom is een tumor die ontstaat in de lymfocyten (een type witte bloedcel dat betrokken is bij de afweer). Eén van de verschillende soorten tumoren van de witte bloedcellen. Deze tumorsoort kan zich snel verspreiden over het lichaam. Het begint vaak met één verdikte lymfeknoop, maar al snel zullen alle lymfeknopen van de hond verdikt zijn. Ook kunnen verschillende organen zijn aangetast, zoals milt, lever, darmen en longen. Behalve dat de verdikking soms te voelen is (afhankelijk van de plek waar dit begint) zijn overige symptomen vermageren, slecht eten, sloomheid en soms koorts.

Een weke delen sarcoom is een tumor die zich uit in de zogenaamde 'weke delen': bindweefsel, vetweefsel, spierweefsel en zenuwweefsel. Voorbeelden van deze sarcomen zijn hemangiosarcomen (in de bloedvatwand), mastceltumoren (in de huid, zie mastocytoom), synoviaalcel sarcomen (bij gewrichten en pezen), fibrosarcomen (in bindweefsel), etcetera.

Behalve deze aandoeningen zijn er volgens het onderzoek naar de Golden Retriever nog andere erfelijke aandoeningen die bij het ras van belang kunnen zijn, namelijk:

- Progressieve retina atrofie (PRA)
- Atopische dermatitis
- Spondylosis deformans & diffuse idiopathische skelet hyperostosis (DISH)
- Hemangiosarcoom
- Hemangioom
- Ectopische ureteren
- Ichthyosis

Bij progressieve retina atrofie (PRA) treedt degeneratie (afbraak) van het netvlies (retina) op. Het netvlies bevat staafjes en kegeltjes die het gezichtsvermogen bepalen. In het geval van progressieve retina atrofie worden eerst de staafjes aangetast, wat als gevolg heeft dat de hond slechter ziet in schemerlicht. In een later stadium worden ook de kegeltjes aangetast waardoor uiteindelijk volledige blindheid ontstaat.

Atopische dermatitis is een ontsteking van de huid door een allergische reactie op stoffen uit de omgeving, bijvoorbeeld huisstofmijt of pollen van grassen of bomen. Dit kan jeukklachten geven over het hele lichaam, maar voornamelijk aan de poten, in de liezen en op de rug bij de staartbasis. Honden kunnen deze plekken tot bloedens toe kapot bijten, likken en krabben. Er kunnen ook infecties, kale plekken en bultjes ontstaan.

Bij spondylosis deformans ontstaan er botwoekeringen aan de zijkant en de buikzijde van de ruggenwervels. Vaak zijn er geen symptomen, uiteindelijk kan de rug wat minder beweeglijk worden. In een enkel geval kan pijn ontstaan door afbreken van een botuitsteeksel of overprikkeling van een zenuw. Wanneer deze botwoekeringen ook elders aan het skelet voorkomen wordt dit 'diffuse idiopathische skeletale hyperostosis' (DISH) genoemd.

Een hemangiosarcoom is een kwaadaardige tumor van de bloedvaten. Dit kan voorkomen in de huid, waar een donker knobbeltje ontstaat. Dit kan zich snel uitzaaien naar andere delen van het lichaam. Ook kunnen hemangiosarcomen ontstaan in buikorganen zoals de milt, waar ze door scheuring gevaarlijke bloedingen kunnen veroorzaken.

Een hemangioom is een goedaardig gezwel van de bloedvaten. Er ontstaat een kluwen haarvaatjes die op de huid te zien is als een roze-rode, vaak bobbelige bult of dieper onder de huid als een blauw doorschemerende zwelling. Meestal is een hemangioom ongevaarlijk, maar als ze in organen voorkomen kunnen ze soms voor bloedingen zorgen.

Ectopische ureteren zijn verkeerd aangelegde urineleiders (ureteren). Normaal gesproken lopen de urineleiders van de nieren naar de blaas, waar de urine wordt verzameld tot de hond gaat

plassen. In dit geval komen een of beide urineleiders op een andere plaats uit, voorbij de blaas. Dat kan zijn in de plasbuis, bij teefjes in de vagina of baarmoeder en bij reuen in de zaadleider of prostaat. De hond zal hierdoor ongecontroleerd urine lekken, wat weer kan zorgen voor ontstekingen doordat de huid steeds nat wordt. Ook kan de hond regelmatig blaasontsteking hebben en de nieren kunnen worden aangetast.

Ichthyosis is een huidaandoening waarbij de huid dik wordt en gaat schilferen. De huid kan ook donker verkleuren en ruw worden. Bij de Golden Retriever komt een relatief milde vorm voor met chronische schilfering zoals bij 'roos', soms met jeuk. Voor deze aandoening bestaat een DNA test.

De rasverenigingen verplichten fokkers om de ouderdieren te laten testen op heupdysplasie, elleboogdysplasie en oogafwijkingen. Sinds 16 april 2016 verplicht de GRCN ook testen op PRA-1, PRA-2 en Ichthyosis via een DNA test. De GRV adviseert deze laatste testen. In de fokreglementen van de rasverenigingen kunt u de precieze fokregels nagaan en zien wanneer ouderdieren worden uitgesloten van de fok om erfelijke aandoeningen te voorkomen.

Meer uitleg over het onderzoek door Universiteit Utrecht naar erfelijke aandoeningen bij rashonden in Nederland vindt u op www.rashondengids.nl.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van de Golden Retriever is geen specifieke ervaring nodig. Golden Retrievers uit werklijnen zijn echter minder geschikt voor beginners en voor een leven als huishond. Zorg dat u zich van tevoren goed informeert, bijvoorbeeld via de rasverenigingen.

Aanschaf en kosten

Lees voor u een hond aanschaft het Praktisch document 'De aanschaf van een hond' op www.licg.nl.

Let goed op als u een Golden Retriever pup wilt aanschaffen. Pups die via de rasverenigingen worden aangeboden, zijn in elk geval gefokt volgens het fokreglement van die vereniging. Deze stellen het testen op diverse erfelijke aandoeningen verplicht. Ook worden welzijnsregels gesteld aan de fokdieren, zoals een minimale en maximale leeftijd waarop de teef gedekt mag worden en een maximaal aantal nesten per teef.

Koopt u elders een pup, dan zult u zelf moeten vragen of er bij de ouders tests op erfelijke aandoeningen zijn gedaan en de uitslagen moeten bekijken. Daarmee maakt u de kans dat u een pup koopt met een erfelijke aandoening zo klein mogelijk. Van ouderdieren met stamboom kunt u de uitslagen van oogonderzoek, elleboogdysplasie-onderzoek en heupdysplasie-onderzoek ook nagaan op de website van de Raad van Beheer.

Van pups met een stamboom heeft u zekerheid over de afkomst van de pup, want sinds juni 2014 moet voor alle rassen voor het afgeven van stamboompapieren een DNA-test op afkomst worden gedaan. Via de websites van de rasverenigingen kunt u informatie over pups inwinnen.

Koop geen 'goedkope' pups via internet of handelaars die allerlei rassen verkopen of veel nesten tegelijk hebben. Deze zijn vaak niet goed gesocialiseerd, de ouderdieren zijn lang niet altijd getest op erfelijke aandoeningen en u loopt daardoor het risico dat u op termijn alsnog veel geld kwijt bent aan medische kosten of gedragstherapie.

Gebruik de puppy-checklist van het LICG om u te helpen beoordelen of bij u een betrouwbaar adres koopt.

Wilt u een volwassen Golden Retriever aanschaffen dan kunnen de rasverenigingen bemiddelen bij herplaatsing. U kunt ook terecht bij een asiel en soms zijn bij geleidehondenscholen voor de opleiding afgekeurde Goldens beschikbaar.

Pups geboren na 1 april 2013 of honden afkomstig uit het buitenland moeten verplicht gechipt en geregistreerd zijn door de fokker of importeur. Krijgt u zo'n hond aangeboden die niet gechipt en geregistreerd is, dan houdt de verkoper zich niet aan de wet en kunt u de hond beter niet kopen. Zelf bent u verplicht de registratie binnen twee weken na aanschaf op uw naam te zetten. Meer informatie vindt u in het Praktisch document over 'Chippen en registreren' of op www.chipjedier.nl.

Een Golden Retriever met stamboom kost tussen 900 en 1250 euro. Daarnaast bent u geld kwijt aan benodigheden zoals een mand, een riem, een etensbak en speeltjes. De Golden Retriever is een grote hond, houd er dus rekening mee dat hij veel eet. Aan voeding bent u zo'n 50 euro per maand kwijt. De tarieven van de hondenbelasting variëren per gemeente. Denk ook aan de kosten van de puppycursus en vervolgcursussen of hondensport.

Houd rekening met dierenartskosten zoals entingen, ontwormen en behandeling tegen vlooien, bij elkaar vanaf ruim 100 euro per jaar. Wilt u de hond laten castreren dan komen daar de operatiekosten bij, voor reuen kost dit gemiddeld zo'n 150 euro, voor teven minstens anderhalf tot tweemaal zoveel. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt. Voor (onverwachte) dierenartskosten kunt u een ziektekostenverzekering afsluiten.

Bij het LICG kunt u terecht voor onafhankelijke en betrouwbare informatie over het 'houden van huisdieren'. Door het bieden van deze informatie en het organiseren van campagnes levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.